

TRINERA

Chytré vyhledávání ve starých novinách

Jan Rychtář, Trinera s.r.o.

Paměť novin

www.pametnovin.cz

→ Vstupní stránka

Paměť novin

Chytré vyhledávání v archivech historických novin

Nechte AI sestavit odpovědi na základě historických novinových článků a objevujte skryté souvislosti minulosti.

Zeptejte se na cokoli...

Jaké dárky se dávaly na Vánoce?

Jak se vyvíjelo volební právo žen?

V jakém věku se obvykle vdávaly
ženy / ženili muži?

Stěžovali si lidé na mládež?

Které pivo bylo nejoblíbenější?

Mohly ženy nosit kalhoty?

Měli lidé problém s alkoholem?

Jaký byl průměrný věk dělníků?

- Otázka
- Odpověď
- Zdroje

Stěžovali si lidé na mládež?

Odpověď

Ano, lidé si stěžovali na mládež. V článku z **1** se uvádí, že mládež na Ostravsku provádí různé zločiny, kravály a necnosti. Podobně v **2** je zmíněno, že mládež v některých čtvrtích Prahy je nezvedená, povykuje a huláká, a je vyzýváno k tomu, aby byla napomínána ke způsobilosti. Článek z **3** také zmiňuje stesky na mladé karbaníky, kuřáky a oplzlé řeči mládeže, a navrhuje, že by pomohla dobrá vůle k nápravě. V **4** se píše o stížnostech na nezvedenou a spustlou mládež, která je ponechána sama sobě mimo školu.

Všechny zdroje ▾

Zdroje

1 Ostravský kraj
24.04.1909

Mládež, toť záloha; až staří bojovníci za práva náboženská i národní, kulturní a sociální ochabnou,...

2 Katolické listy
28.09.1900

* Nezpůsoby mládeže. Píše se nám: Zvláště v některých čtvrtích Prahy, jakož i v...

3 Národní politika
8.3.1900

*by mladíky k nim přivábili. Ponenáhlu mohla by (řízena býti též čítárna a knihovna. Bylo by...

4 Čech
06.07.1906

Zanedbané děti. Mnohému společenskému zlu by se předešlo a zabránilo, kdyby...

5 Rovnost
07.09.1901

vstříc, byla by nedůtklivá, že neviděla by, k tisíce proletál hochů zachv...

- Otázka
- Odpověď
- Zdroje
- Detail zdroje

Stěžovali si lidé na mládež?

Odpověď

Ano, lidé si stěžovali na mládež. V článku z ① se uvádí, že mládež na Ostravsku provádí různé zlořády, kravály a necnosti. Podobně v ② je zmíněno, že mládež v některých čtvrtích Prahy je nezvedená, povykuje a huláká, a je vyzýváno k tomu, aby byla napomínána ke způsobilosti. Článek z ③ také zmiňuje stesky na mladé karbaníky, kuřáky a oplzlé řeči mládeže, a navrhuje, že by pomohla dobrá vůle k nápravě. V ④ se píše o stížnostech na nezvedenou a spustlou mládež, která je ponechána sama sobě mimo školu.

Všechny zdroje ▾

Zdroje

① Ostravský kraj
24.04.1909
Mládež, toť záloha; až staří bojovníci za práva náboženská i národní, kulturní a sociální ochabnou,...

② Katolické listy
28.09.1900
* Nezpůsoby mládeže. Píše se nám: Zvláště v některých čtvrtích Prahy, jakož i v...

③ Národní politika
8.3.1900
*by mladíky k nim přivábili. Ponenáhu mohla by (řízena býti též čítárna a knihovna. Bylo by...

④ Čech
06.07.1906
Zanedbané děti. Mnohému společenskému zlu by se předešlo a...

⑤ Rovnost
07.09.1901
vstříc, byla by nedůtklivá, že neviděla by, k tisíce proletát hochů zachva

Čech

06.07.1906, Praha

Zanedbané děti. Mnohému společenskému zlu by se předešlo a zabránilo, kdyby zamezovalo se v zárodku. Vyrostlý stromek těžko ohýbati. Chce-me-li míti spořádanou společnost, vychováváme mládež za řádné lidi. V tomto směru však vidíme v Praze a v městech sousedních mnohé a mnohé nedostatky. Mládež mimo školu ponechána jest sama sobě, nikdo nestará se o její zábavy, málokdo pečuje o její styky. Co se děje v této věci, jest nepatrné. Ulce naše hemží se mládeží nezvedenou a neposlušnou, která proto jest takovou, že rodičové její na ni nedohlédnou a zřízení, které by tak činilo a po případě rodiče k tomu pobádalo i donucovalo, takového zřízení není. Proto slyšíme neustále stesky a čteme v novinách stížnosti na nezvedenou a spustlou mládež.

Zanedbané děti.

Mnohému společenskému zlu by se předešlo a zabránilo, kdyby zamezovalo se v zárodku. Vyrostlý stromek těžko ohýbati. Chce-me-li míti spořádanou společnost, vychováváme mládež za řádné lidi. V tomto směru však vidíme v Praze a v městech sousedních mnohé a mnohé nedostatky. Mládež mimo školu ponechána jest sama sobě, nikdo nestará se o její zábavy, málokdo pečuje o její styky.

Co se děje v této věci, jest nepatrné. Ulce naše hemží se mládeží nezvedenou a neposlušnou, která proto jest takovou, že rodičové její na ni nedohlédnou a zřízení, které by tak činilo a po případě rodiče k tomu pobádalo i donucovalo, takového zřízení není. Proto slyšíme neustále stesky a čteme v novinách stížnosti na nezvedenou a spustlou mládež.

Čech: *politický týdeník katolický*. Praha: Antonín Schmitt, 06.07.1906, 31(184), s. [1].

Navštívit zdroj [/1](#)

věra velmi špatné. Za hrozného sírocco přeloz jen se lilo.

— Z Medkoviče, 6. prosince. (T. k.) Voda stojí 340 centimetrů nad normálem. Situace jest uspokojivá.

— Z Pešti, 6. prosince. (T. k.) Dunaj v hořejší části až k Pešti opadáva. Od Pešti k Zemni voda stoupá.

** Neštěstí ve slevárně. Z Berlína, 6. prosince. (T. k.) „Voss. Zig.“ oznamuje z Dobrosoli, že tam v jedné slevárně praskla forma na 130 centů tekutého kovu, při čemž bylo 15 dělníků zraněno, jeden z nich smrtelně.

** Neštěstí na moři. Z Berlína, 6. prosince. (T. k.) „Voss. Zig.“ oznamuje z Hamburku: Následkem silné vlnice a mlhy v Severním moři událo se několik nehod. Parník „Alvine“ potopil se na cestě do Rotterdamu s celou posádkou. Loď „Leaving Light“ naplnila se vodou, při čemž 4 osoby zahynaly.

** Povodeň v Benátkách. Z Benátek, 6. prosince. (T. k.) Vlny hnané neobyčejně prudkým větrem zaplavily velikou část města. K polednímu na náměstí sv. Marka. Gondoly zahnaný byly jaký už po moři.

— Z Bruckých prdkých okolí Bugevalná hromada Umělecké Besedy. Výroční 1 m. ve dne 14. t. m. o 7. hodině večerní ve velkém sále Svatováclavské založay v Praze. Na pořadu jest členění musí být nejmeně tři dni před valnou hromadou starostovi (p. Fr. Heritesovi, spisovatel v Praze) písemně podány.

** Z Umělecké Besedy. Výroční 1 m. ve dne 14. t. m. o 7. hodině večerní ve velkém sále Svatováclavské založay v Praze. Na pořadu jest členění musí být nejmeně tři dni před valnou hromadou starostovi (p. Fr. Heritesovi, spisovatel v Praze) písemně podány.

** Neštěstí na moři. Z Berlína, 6. prosince. (T. k.) „Voss. Zig.“ oznamuje z Dobrosoli, že tam v jedné slevárně praskla forma na 130 centů tekutého kovu, při čemž bylo 15 dělníků zraněno, jeden z nich smrtelně.

** Neštěstí na moři. Z Berlína, 6. prosince. (T. k.) „Voss. Zig.“ oznamuje z Dobrosoli, že tam v jedné slevárně praskla forma na 130 centů tekutého kovu, při čemž bylo 15 dělníků zraněno, jeden z nich smrtelně.

** Neštěstí na moři. Z Berlína, 6. prosince. (T. k.) „Voss. Zig.“ oznamuje z Dobrosoli, že tam v jedné slevárně praskla forma na 130 centů tekutého kovu, při čemž bylo 15 dělníků zraněno, jeden z nich smrtelně.

** Neštěstí na moři. Z Berlína, 6. prosince. (T. k.) „Voss. Zig.“ oznamuje z Dobrosoli, že tam v jedné slevárně praskla forma na 130 centů tekutého kovu, při čemž bylo 15 dělníků zraněno, jeden z nich smrtelně.

** Neštěstí na moři. Z Berlína, 6. prosince. (T. k.) „Voss. Zig.“ oznamuje z Dobrosoli, že tam v jedné slevárně praskla forma na 130 centů tekutého kovu, při čemž bylo 15 dělníků zraněno, jeden z nich smrtelně.

** Neštěstí na moři. Z Berlína, 6. prosince. (T. k.) „Voss. Zig.“ oznamuje z Dobrosoli, že tam v jedné slevárně praskla forma na 130 centů tekutého kovu, při čemž bylo 15 dělníků zraněno, jeden z nich smrtelně.

** Neštěstí na moři. Z Berlína, 6. prosince. (T. k.) „Voss. Zig.“ oznamuje z Dobrosoli, že tam v jedné slevárně praskla forma na 130 centů tekutého kovu, při čemž bylo 15 dělníků zraněno, jeden z nich smrtelně.

** Křesťansko-sociální vzdělávací a pedagogický spolek českých žen a dívek koná dne 13. prosince t. r. o půl 4. hod. odpo. členskou schůzi a dne 24. ledna 1904 včeneček — obě v sálech bývalé Svatováclavské založay.

** Z výberu Jednoty občanů pražských. Pražský klub pořádá dne 10. t. m. o 7. hodině večerní v místnostech klubovních k účtení památky 86tých narozenia dra. Fr. L. Riegra předčáskový večer, při něm slavnostní řeči pronesou pan vrchní řídící dr. Matuší a pan řídící Frant. Šubert. K večeru tomu, jenž má být tichou, ale důstojnou oslavou zesnulého vůdce národa, ve domácí radě Pražského klubu pp. členy Jednoty občanů pražských. Výbor Jednoty žádá tudíž pány členy, by četnou účastí projevíli souhlas s touto oslavou.

Literatura.

Rádec duchovní. V č. 2. přineseme mimo oznámené práce prof. Žáka snění hřbitovního řádu, jak byl přijat a na konferenci skupiny slánského, který mezitím došel schválení vd. konsistoře a sl. c. k. hejtmantví. Pro další číslo připravena osnova stanov Spolku křesťanských matek, kterouž jednotu zvláště doporučoval Lev XIII. nynější Pius X. doporučil. Též o proměřené jednotám církevním, bude podána podobných spisů.

Divadlo.

Narodní divadlo. Dnes uvádíme historické drama „Syn člověka“, od F. v. Jeřábka (4. čtvrt předpl.). Zítra hraje se dvakrát: odpoledne „Grisarova Dobrou noc, pane Pantalone!“ a večer pak Charpentierova „Dobrá noc, pane Pantalone!“

Literatura.

Rádec duchovní. V č. 2. přineseme mimo oznámené práce prof. Žáka snění hřbitovního řádu, jak byl přijat a na konferenci skupiny slánského, který mezitím došel schválení vd. konsistoře a sl. c. k. hejtmantví. Pro další číslo připravena osnova stanov Spolku křesťanských matek, kterouž jednotu zvláště doporučoval Lev XIII. nynější Pius X. doporučil. Též o proměřené jednotám církevním, bude podána podobných spisů.

Z Brestu, 6. prosince. (Premiéra veřejné schůzi táhlo asi 1000 dělníků křesťanských s policií, 12 strážníků bylo poraněno.) Zeměměřením přerašena dopravní železnice severní dráze přerašena byla otřesy zemětřesením z Alasoua a Zamaragou. Jízda udržuje se přesběháním. Bouřlivé počasí trvá dále.

že podají Interpellaci, po které mu nic jiného nezbude, než aby odstoupil.

— V odporu se včerejšími zprávami oficiální »Samospráva« přiznává se dnes na rozhodujícím místě, že návrat ruského vyslanec Čarykova jest pravdě nepodobný.

— Pověstí o attentátu na krále Petra jsou úplně smyšlené.

Zastřelen při královském honu.

Z Madridu, 6. prosince. (Ag. Fab.) Při honu v Caracampu, jehož se král účastnil, zastřelil jeden lesní dozorce jednoho pastýře ranou z pušky. Jedná prý se o nešťastnou náhodu. Král byl velice pohnut a vrátil se do paláce. — Ministerský předseda Maura odebral se ráhy na to ke králi.

— Dle oficiální zprávy o neštěstí při honbě nabíl onen pastýř karabinu a vypálil ránu, kterou však byl sám smrtelně raněn. Jeden lesní dozorce oznámil to králi, jenž se ihned vrátil do Madridu.

— O neštěstí na honbě mnoho se mluví. Dle jedné zprávy měla obě nějakou střílnost proti jednomu z nich a namířila na něho.

světem. Českých hospodářských státách severoamerických je 12,000,000 hektarů. Statní příjmy v roce 1897 činily 559,887,525 dolarů. — V roce 1897 činily příjmy z amerických bylo loni 1,000,000,000 dolarů. — V roce 1897 činily příjmy z amerických bylo loni 1,000,000,000 dolarů.

- Strana novin
→ Části strany
→ Vektory

7 mil.

Vektorů

340 tis.

Stran

44 tis.

Výtisků

1893–1913

Časové období

16

Novin

3

Knihovny

TRINERA

Rovnost Čechy Katolické listy
České slovo
Lidové noviny Nový jihočeský dělník Pokrokové list
Ostravský kraj Právo lidu Pražský Merkur
Brněnské noviny Ženský list
Národní politika Severočeský dělník
Našinec Pízeňský obzor

- Otázka
- Odpověď
- Zdroje
- Detail zdroje

Stěžovali si lidé na mládež?

Odpověď

Ano, lidé si stěžovali na mládež. V článku z ① se uvádí, že mládež na Ostravsku provádí různé zlořády, kravály a necnosti. Podobně v ② je zmíněno, že mládež v některých čtvrtích Prahy je nezvedená, povykuje a huláká, a je vyzýváno k tomu, aby byla napomínána ke způsobilosti. Článek z ③ také zmiňuje stesky na mladé karbaníky, kuřáky a oplzlé řeči mládeže, a navrhuje, že by pomohla dobrá vůle k nápravě. V ④ se píše o stížnostech na nezvedenou a spustlou mládež, která je ponechána sama sobě mimo školu.

Všechny zdroje ▾

Zdroje

① Ostravský kraj
24.04.1909

Mládež, toť záloha; až staří bojovníci za práva náboženská i národní, kulturní a sociální ochabnou,...

② Katolické listy
28.09.1900

* Nezpůsoby mládeže. Píše se nám: Zvláště v některých čtvrtích Prahy, jakož i v...

③ Národní politika
8.3.1900

*by mladíky k nim přivábili. Ponenáhu mohla by (řízena býti též čítárna a knihovna. Bylo by...

④ Čech
06.07.1906

Zanedbané děti. Mnohému společenskému zlu by se předešlo a...

⑤ Rovnost
07.09.1901

vstříc, byla by nedůtklivá, že neviděla by, k tisíce proletát hochů zachvá...

Čech

06.07.1906, Praha

Zanedbané děti. Mnohému společenskému zlu by se předešlo a zabránilo, kdyby zamezovalo se v zárodku. Vyrostlý stromek těžko ohýbati. Chce-me-li mítí spořádanou společnost, vychovávájeme mládež za řádné lidi. V tomto směru však vidíme v Praze a v městech sousedních mnohé a mnohé nedostatky. Mládež mimo školu ponechána jest sama sobě, nikdo nestará se o její zábavy, málokdo pečuje o její styky. Co se děje v této věci, jest nepatrné. Ulce naše hemží se mládeží nezvedenou a neposlušnou, která proto jest takovou, že rodičové její na ni nedohlédnou a zřízení, které by tak činilo a po případě rodiče k tomu pobádalo i donucovalo, takového zřízení není. Proto slyšíme neustále stesky a čteme v novinách stížnosti na nezvedenou a spustlou mládež.

Zanedbané děti.

Mnohému společenskému zlu by se předešlo a zabránilo, kdyby zamezovalo se v zárodku. Vyrostlý stromek těžko ohýbati. Chce-me-li mítí spořádanou společnost, vychovávájeme mládež za řádné lidi. V tomto směru však vidíme v Praze a v městech sousedních mnohé a mnohé nedostatky. Mládež mimo školu ponechána jest sama sobě, nikdo nestará se o její zábavy, málokdo pečuje o její styky.

Co se děje v této věci, jest nepatrné. Ulce naše hemží se mládeží nezvedenou a neposlušnou, která proto jest takovou, že rodičové její na ni nedohlédnou a zřízení, které by tak činilo a po případě rodiče k tomu pobádalo i donucovalo, takového zřízení není. Proto slyšíme neustále stesky a čteme v novinách stížnosti na nezvedenou a spustlou mládež.

Čech: *politický týdeník katolický*. Praha: Antonín Schmitt, 06.07.1906, 31(184), s. [1].

Navštívit zdroj [1/1](#)

- Filtr na zdroj / titul
- “Ostravský kraj”

Stěžovali si lidé na mládež?

Odpověď

Ano, lidé si stěžovali na mládež. V článcích z "Ostravského kraje" je opakovaně zmiňováno, že mládež na Ostravsku se chová nevhodně a je vnímána jako mravně zkažená. Například, v článku z 8. února 1913 je popsán případ, kdy osm mladíků bylo vedeno do kriminálu kvůli násilnému chování, což je prezentováno jako běžný jev na Ostravsku ¹. Další článek z 1. května 1909 zmiňuje, že mládež je surová a pokud se nezmění poměry, hrozí, že se z ní stanou "mladí vyžilci" ². V článku z 29. ledna 1913 je kritizována rozmařilost mládeže, která utrácí peníze za kouření, pití a zábavu ³. Tyto stížnosti naznačují, že v té době byla mládež vnímána jako problémová a vyžadující nápravu.

Ostravský kraj ▾

Zdroje

1

Ostravský kraj
08.02.1913

mládí veden. A jak to u nás v této příčině vypadá? Ukážu na to v několika obrázcích. První obrázek. Na...

2

Ostravský kraj
01.05.1909

Možná, že zlé to znamená. .
^Učitelstvo volá po kárných třídách, nevědouc sobě rad...

3

Ostravský kraj
29.01.1913

Učte děti spořiti !
Dnes je všeobecný nářek i na rozmařilost mládeže. Co dnes mnohý...

4

Ostravský kraj
24.04.1909

Mládež, toť záloha; až staří bojovníci za práva náboženská i národní, kulturní a sociální ochabnou,...

5

Ostravsk
06.02.190

byli též mladý
Učme naši ml hleděti na sku život. Špatnýi hodit mezi ml

→ Filtr na zdroj / titul

→ “Plzeňský obzor”

Stěžovali si lidé na mládež?

Odpověď

Ano, lidé si stěžovali na mládež. V článku z **1** je uvedeno, že chování mládeže je považováno za znepokojivé, s poznámkami o tom, jak mládež ničí majetek a chová se nevhodně. Je zmíněna potřeba zásahu policie proti takovému chování. Další článek z **2** zmiňuje stesky na klesající mravnost mládeže, přičemž se uvádí, že militarismus a alkoholismus mají negativní vliv na společnost a že existuje jen málo ústavů pro nápravu mládeže.

Plzeňský obzor ▾

Zdroje

1 Plzeňský obzor
2.11.1908

pluku & 35 a dělostřeleckého pluku č. 22 na nádvoří hlavních kasáren pěchoty, k...

2 Plzeňský obzor
7.3.1899

Nahodilé zjevy znemravnělosti, které vždy se vyskytovaly, ba v dobách minulých...

3 Plzeňský obzor
11.10.1900

FEUILLETON. Mladý Čech. Tak často slyšíme stesk, „že není prý mládeže více“. Totiž té...

4 Plzeňský obzor
18.1.1905

Dále praveno: Studentstvo je počtem slabé a duchem při takových okolnostech také....

5 Plzeňský
11.10.1911

Necht! mladší od starších, n tito mají velkou zkušenost. M oběma gener...

→ Když nejsou data

Kdy byla vynesena první družice Starlink na oběžnou dráhu?

Odpověď

Je mi líto, ale odpověď na tuto otázku neznám.

Všechny zdroje ▾

Měli lidi problém s alkoholem?

Odpověď

Ano, lidé měli problém s alkoholem. Alkoholismus byl vnímán jako závažný sociální a zdravotní problém, který ovlivňoval různé vrstvy společnosti. Bylo zjištěno, že alkohol má negativní vliv na fyzické i duševní zdraví, a to jak u dospělých, tak u dětí. Alkoholismus byl spojován s úpadkem společenské zámožnosti, schopnosti k práci a byl považován za jed, který ničí lidský organismus a společnost. Byly zaznamenány případy, kdy alkoholismus vedl k degeneraci, zločinnosti a rozpadu rodin **1**, **2**, **3**. Alkoholismus byl také považován za problém, který se šířil mezi dělnictvem a byl označován za "zlého démona" **4**. Bylo také zmiňováno, že alkoholismus je hluboce zakořeněn v lidské povaze a zvycích, což ztěžuje jeho potírání **5**.

Všechny zdroje ▾

V jakém věku se obvykle vdávaly ženy / ženili muži?

Odpověď

Obvykle se ženy vdávaly ve věku 20 až 25 let a muži se ženili ve věku 24 až 30 let. Nejvíce sňatků bylo mezi mužem ve věku 24 až 30 let a nevěstou ve věku 20 až 25 let, což naznačuje, že toto bylo považováno za běžný věk pro uzavírání manželství **1**. Podobně, podle názoru amerického statistika Frederica L. Hofmanna, je nejlepší věk pro uzavírání sňatků mezi 23. a 26. rokem, kdy se muž i žena nacházejí ve stadiu nejvyššího tělesného i duševního vývoje **2**.

Všechny zdroje ▾

Mohly ženy nosit kalhoty?

Odpověď

Ženy mohly nosit kalhoty, zejména v kontextu praktických potřeb, jako je práce na poli nebo sportovní aktivity. Například v horských oblastech byly kalhoty pro ženy při těžkých túrách zcela obvyklé a nebudily žádnou senzaci **1**, **2**. Na venkově ženy nosily kalhoty jako součást pracovního oděvu, což bylo praktické pro práci na poli nebo při hlídání stád **3**. Kalhotová sukně, která kombinovala prvky sukně a kalhot, byla považována za revoluční módní prvek, který odložil tradiční ženskou sukni **4**.

Všechny zdroje ▾

Které pivo bylo nejoblíbenější?

Odpověď

Plzeňské pivo bylo často zmiňováno jako jedno z nejoblíbenějších piv. Bylo považováno za standard, s nímž byla srovnávána jiná piva, například Lišovské pivo, které bylo uznáno jako jediné konkurenční s pivem plzeňským **1**, **2**, **3**, **4**, **5**, **6**, **7**, **8**, **9**, **10**.

Třeboňské pivo bylo také vysoce ceněno, bylo označováno jako nejlepší a nejjemnější stolové pivo s vynikající světovou pověstí **11**, **12**.

Všechny zdroje ▾

TRINERA

Sklízení
a příprava

72 hodin

Vektorizace
a indexace

96 hodin

1 milion vektorů

13 hodin

Celkem ~ 4 dny

TRINERA

Vektory

960 Kč

1 milion vektorů

1 000 Kč

Celkem ~ 7 230 Kč

Index zápis

6 270 Kč

Výzvy

- Kvalita dat (ALTO)
- Ucelenost - tématická, časová, místní, fakta x fikce
- Fejetony, reklamy
- Různé jazyky a místní názvy
- Kombinace s fulltextem

TRINERA

Prozkoumejte paměť novin a neváhejte se s dotazy ozvat

jan.rychtar@trinera.cz

www.pametnovin.cz

Přihlášení: jméno i heslo

akm2024

